

СТАНОВИЩЕ

От: **Доц. д-р Петя Иванова**, Научна специалност: 05.02.18 Икономика и управление (туризъм), катедра „Търговски и туристически бизнес“ при СА „Д. А. Ценов“ – Свищов

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“

Тема на дисертационния труд: **„Елитарен туризъм“**

Автор на дисертационния труд: **Светослав Матеев Калейчев**, докторант в редовна форма на обучение в катедра „Туризъм“ при Стопански факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград

Основание за представяне на становището: Участие в Научно жури, определено със Заповед №1399/27.05.2014 г. на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград

I. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд е посветен на проблем, интердисциплинарен по своя характер, с редица съвременни измерения и рефлексии, които са от съществена важност както за теорията, така и за туристическата практика. Отчитайки световните тенденции и важността на туризма за българската икономика, научният подход към изследване на елитарния туризъм е безспорно актуален и необходим. В този смисъл предлагането на оригинални идеи и намирането на научнообосновани решения, приложими в практиката, по отношение на елитаризма като търсене и предлагане в туризма е стъпка в посока препозициониране на туристическа дестинация България. Това е въпрос, занимаващ както научните среди, така и отговорните за туристическата политика в страната органи.

Дисертационният труд има класическа структура от увод, изложение в три глави (теоретична, методологична и емпирична), заключение и библиография и е в общ обем от 238 стандартни страници. Изследването е подкрепено с илюстративен

материал под формата на 29 фигури, 24 графики и 20 таблици.

Използваните информационни източници отразяват широките познания на докторанта в изследваната област. Посочени са 247 информационни източника, от които 13 - на кирилица, 193 - на латиница и 41 интернет източници. Литературата е използвана добросъвестно и коректно.

Дисертационният труд е представен във вид и структура, съответстващи на изискванията и критериите за подобен вид разработки.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Съдържанието на дисертационния труд дава основание да се посочи, че е изграден съобразно разработена и изпълнена от автора структура, позволяваща прилагането на последователен и логически обоснован подход. Отличава се с балансираност и съответствие с поставената цел: като се изучават спецификите на елитарния туризъм и проучвайки добрите практики в тази област, да се определят насоките и да се създадат предпоставки за повишаване удовлетвореността на потребителите в туризма чрез прилагане прийома на елитарния туризъм.

Постигането на тази цел е естествен резултат от решаването на четири основни изследователски задачи. *Първата задача* е решена в глава първа, където докторантът поставя теоретичната основа на изследвания проблем и очертава концептуалната рамка на емпиричната част, разглежда особеностите на потреблението и проекциите на елитаризма върху туристическата индустрия. Детайлното решаване на *втората поставена задача* е залегнало във втора глава от дисертационния труд, в която се изгражда конструкцията на елитарния туризъм посредством взаимовръзка търсене – предлагане, като се изясняват условията, факторите и предпоставките, личностните преживявания на туристите и удовлетвореността от елитарния туризъм. Последните *две задачи* са фокус на трета глава, където авторът предлага модел за повишаването удовлетвореността при елитарния туризъм, апробира го и на тази основа очертава насоки и дефинира определени препоръки за повишаване на удовлетвореността чрез развитие на елитарен туризъм за дестинация България.

Намирам научноизследователската рамка за правилно изградена. Авторът формулира и защитава своята основна изследователска теза и четири микротези, като систематизира и осмисля съществуващите концепции, правилно ги интерпретира и в повечето случаи заема аргументирана позиция. В

дисертационния труд са анализирани първични и вторични данни чрез приложими към обекта на изследване методи за анализ.

Докторантът използва научен, ясен и точен *език и стил* на изложение. Показва стремеж към прецизност при дефиниране на специализирани понятия като част от терминологичния апарат (елитарност, елитаризъм, лукс).

Авторефератът със своето съдържание отразява точно и разкрива основните моменти и идеи в дисертацията. Докторантът посочва 3 самостоятелни публикации и 1 в съавторство, което отговаря на изискванията за популяризиране проблематиката на дисертационния труд.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Дисертационният труд на докторант Светослав Калейчев притежава безспорни научни достойнства. Приносните моменти могат да се групират в две отделни направления: такива с теоретико-методологичен характер и такива с практикоприложен характер.

Научните приноси с теоретико-методологичен характер, които се откриват в дисертационния труд, са свързани с: изследване, обобщаване и систематизиране на научните търсения в чуждестранната и българската литература, посветени на теоретичните въпроси на лукса и елитаризма в туристически контекст; адаптиране и доразвиване на определени разработки в областта на елитаризма с извеждане на конкретните им проекции върху индустрията на туризма; проучване на съществуващите модели за повишаване на удовлетвореността при потреблението и изграждане на адаптиран по отношение на продукта, потребяван при елитарния туризъм, модел.

В практикоприложен план съдържащите се приноси моменти касаят следното: извършен анализ и направена оценка на нагласите към елитарния туризъм; осъществено проучване на удовлетвореността от потреблението на продукта на елитарния туризъм; изведени конкретни насоки за повишаване удовлетвореността на туристите, посещаващи български дестинации чрез продукта на елитарния туризъм, и формулирани препоръки.

IV. Критични бележки, препоръки и въпроси по дисертационния труд

Всяко едно научно изследване провокира размисъл и е повод за разсъждения за това, какво още може да се направи по пътя на обогатяване. В този

смисъл е и препоръката към докторанта, в бъдеще да развие анализа и изследва елитарния в съпоставка с масовия туризъм в България.

Като се има предвид функционално-управленския аспект на разглеждане на проблема, интерес представлява позицията на автора относно постигането на целите на методическия инструментариум. В по-конкретен план възниква следният въпрос: *Кои са основните измерители на туристическата лоялност, като резултат от туристическата удовлетвореност?*

V. Обобщена оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд изследва недостатъчно разработен у нас актуален и значим проблем. Той отговаря на нормативните и качествените изисквания за неговото разработване и написване. С него докторантът показва способност за провеждане на самостоятелно изследване и е постигнал теоретични и приложни резултати, представляващи принос към науката и практиката.

Гореизложеното ми дава основание да изразя своето **ПОЛОЖИТЕЛНО СТАНОВИЩЕ** за дисертационния труд и да предложа на уважаемите членове на научното жури да вземат решение **за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“ на Светослав Матеев Калейчев.**

10.06.2014 г.
Гр. Свищов

Изготвил становището: /п/
(доц. д-р Петя Иванова)